

Consell Assessor de Memòria del Fossar de la Pedrera

Antecedents

El Fossar de la Pedrera, creat com espai de memòria l'any 1985, va tenir un caràcter pioner al nostre país. D'aleshores ençà, la intervenció en aquest espai ha mantingut un paper referencial a escala nacional i internacional, així com l'ha tingut el model de col·laboració entre entitats de memòria i institucions.

Transcorreguts 40 anys, el 26 de maig de 2025 va tenir lloc a La Model-Espai Cultural la jornada «No volem que s'esborri la memòria. Cementiris i altres Espais de Memòria». Promoguda per les associacions memorialistes i per les institucions responsables de gestionar l'espai i el patrimoni memorial, el propòsit de les intervencions programades era reflexionar i entomar els nous reptes apareguts en la patrimonialització i la gestió dels elements de memòria viva de la ciutadania, així com la inclusió d'una perspectiva tant àmplia com fos possible.

A les conclusions de les jornades es van plantejar diferents propòsits, com el d'identificar la millor manera de transmetre aquest llegat a noves generacions, l'elaboració de materials educatius, promocionar la celebració de jornades d'estudi i participatives de memòria viva, promoure les visites, valorar propostes de reconeixement a les víctimes que no entressin en contradicció amb l'origen de l'espai memorial, etc. I, precisament, per establir un entorn on debatre i consensuar noves propostes, i per canalitzar aquests reptes maximitzant la participació i el consens, una de les principals conclusions de la jornada va ser l'oportunitat de constituir un consell assessor.

A continuació, doncs, es presenten alguns elements que poden servir d'orientació per a la formalització de la seva creació i per establir-ne el funcionament.

Elements per a la creació del consell assessor

Objecte i naturalesa

El Consell Assessor de Memòria del Fossar de la Pedrera és un òrgan de caràcter consultiu i no remunerat, destinat a afavorir el debat regular entre les associacions memorialistes, la ciutadania i les institucions responsables de la gestió del Fossar i del patrimoni memorial. Té per finalitat fer seguiment, valorar i formular propostes en matèries relacionades amb la memòria democràtica, així com recollir i canalitzar aportacions orientades a la millora contínua de les actuacions en aquest espai.

Funcions

El Consell té les funcions següents:

- a) Informar els programes d'actuació del Fossar de la Pedrera.
- b) Assessorar els òrgans de gestió del Fossar sobre els continguts i iniciatives històrics, memorials i educatius.
- c) Impulsar la renovació discursiva i la reflexió argumental sobre la memòria democràtica.
- d) Emetre els informes o dictàmens que des de la presidència o vicepresidències es sol·licitin.
- e) Valorar propostes de reconeixement a les víctimes que no entrin en contradicció o desvirtuïn l'espai memorial.
- f) Elevar iniciatives i propostes als responsables de la gestió i cura del Fossar de la Pedrera.

Composició

Presidència: exercida per la persona titular de la regidoria de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Barcelona.

Vicepresidència primera: exercida per la persona titular del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

Vicepresidència segona: exercida per la persona titular de la direcció general de Cementiris de Barcelona.

Secretaria: exercida per la persona titular de l'àmbit de Relacions Institucionals i Memòria de Cementiris de Barcelona. Actuarà amb veu però sense vot.

Vocalies:

El Consell estarà integrat per vuit vocalies, designades en representació de les entitats i organismes vinculats al Fossar de la Pedrera i impulsors del procés que va culminar en les Jornades «No volem que s'esborri la memòria. Cementiris i altres Espais de Memòria»:

- Associació Pro-Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya,
- Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme,
- Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya,
- Amical dels Antics Guerrillers de Catalunya,
- Ateneu Memòria Popular,
- Centre d'Estudis sobre Dictadures i Democràcies (CEDID),
- Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI),
- Observatori Europeu de Memòries (EUROM).

El nombre de vocalies podrà ampliar-se amb noves incorporacions, d'acord amb les sol·licituds d'aquelles entitats que puguin acreditar la seva relació i interès amb l'espai del Fossar.

Funcions dels càrrecs

Presidència: la presidència del Consell ostentarà la representació pública del mateix, podent delegar-la en les vicepresidències o en algun altre dels seus membres.

Igualment, serà l'òrgan encarregat de convocar i dirigir les sessions, fixar l'ordre del dia, vetllar pel compliment dels objectius del Consell, sol·licitar informes i dictàmens, i exercir el vot de qualitat en cas d'empat.

Vicepresidències: les vicepresidències substituiran la presidència en casos d'absència, vacant o impediment, donaran suport a les tasques de coordinació i funcionament del Consell i facilitaran la relació operativa amb els responsables de la gestió i cura del Fossar.

Secretaria: la secretaria serà responsable de preparar i trametre les convocatòries i la documentació de les sessions, redactar i custodiar les actes i els acords, gestionar les comunicacions internes del Consell i donar suport administratiu i tècnic a la presidència i les vicepresidències i assistir i donar suport a les vocalies.

Vocalies: les vocalies participaran en les sessions i grups de treball, aportant propostes i valoracions, així com la perspectiva de l'entitat o institució que representen; exerciran el dret de vot o el podran delegar d'acord amb el que s'estableix en el present reglament.

Funcionament

El Consell Assessor de Memòria del Fossar de la Pedrera es reunirà dues vegades l'any, amb caràcter ordinari, o sempre que el convoqui la presidència a iniciativa pròpia o a petició de la meitat o més dels seus membres.

La presidència i les vicepresidències podran demanar la participació en les sessions de totes aquelles persones expertes i entitats que estiguin en condicions de fer-hi aportacions d'interès, a més de les que componen aquest òrgan.

La convocatòria i ordre del dia s'elaborarà i enviarà per correu electrònic a les persones que integren el Consell amb una antelació mínima de 10 dies naturals. En la convocatòria, a més de l'ordre del dia, s'especificarà la data, l'hora i el lloc de la reunió.

El Consell quedarà vàlidament constituït amb un quòrum de la meitat dels seus membres, sempre que hi concorrin el president/a o el vicepresident/a i el secretari.

Es permet l'assistència virtual a les sessions del Consell, així com la possibilitat de delegar el vot en cas de no poder-hi assistir.

Els acords s'adoptaran per majoria simple de les persones membres presents o representades. En cas d'empat, la presidència exercirà el vot de qualitat.

Aquests acords poden materialitzar-se en propostes, quan se suggereix una determinada actuació; en modificacions o objeccions sobre alguna actuació ja elaborada, o bé en informes o dictàmens sobre els projectes sotmesos a consulta. Els informes i acords adoptats pel consell tindran caràcter consultiu.

El Consell Assessor de Memòria del Fossar de la Pedrera regeix la seva activitat d'acord amb els principis de transparència, imparcialitat, independència, pluralitat i rigor històric. Les seves actuacions s'orienten a garantir el respecte a la memòria democràtica, la preservació del llegat memorial i la participació activa de les entitats i la ciutadania vinculades a l'espai.